

DOM

afsagt den 9. december 2011 af Vestre Landsrets 1. afdeling (dommerne Torben Geneser, Bjerg Hansen og Mogens Heinsen) i ankesag V.L. B-0974-11

Appellant (Tidl. Sagsøger)

(advokat Ole Laursen, Aarhus)

mod

Appelindstævnte (Tidl. Sagsøgte)

(advokat Kirsten Lindahl, Silkeborg)

Retten i Horsens har den 18. marts 2011 afsagt dom i 1. instans (BS 150-261/2010).

Påstande mv.

For landsretten har **Appellant** gentaget sin påstand for byretten om betaling af 100.000 kr. med procesrente fra den 16. februar 2010, subsidiært et mindre beløb med procesrente som angivet.

Appelindstævnte har påstået frifindelse.

Appellant har haft fri proces for byretten, men ikke for landsretten.

Forklaringer

Appellant og **Appelindstævnte** har afgivet supplerende forklaring for landsretten.

Appellant har supplerende forklaret, at hun syede på akkord med en løn, som efter hendes opfattelse var på niveau med **Appelindstævntes** løn. Mens hun var under uddannelse, fik hun dog alene omkring 16.000 kr. om måneden. Hun købte tøj til sig selv og børnene, mens **Appelindstævnte** betalte sit eget tøj. Hun betalte også for andre ting til børnene, bl.a. møbler. Det var også hende, der betalte til børnehaven, mens børnene gik der. Hendes arv blev ikke brugt til at købe noget specielt, men indgik bare i deres almindelige økonomi. Hun var 16 år gammel, da de lærte hinanden at kende, og nok 18 år, da de flyttede sammen. Hun optog yderligere et lån på 12.000 kr. i forbindelse med sin flytning til en lejlighed. Hun har ikke betalt husleje eller på anden måde betalt ydelser vedrørende ejendommen. De fik en gang imellem en halv gris fra **Appelindstævntes** forældre. Hun kørte i en brugt bil, som **Appelindstævnte** ejede. Han brugte også selv bilen. Hun har betalt benzin, men ikke vægtafgift.

Appelindstævnte har supplerende forklaret, at han og **Appellant** under samlivet jævnligt købte store portioner kød til et par tusinde kroner. Det var ham, der betalte. Han har også betalt for børnenes dåb og konfirmationer. Konfirmationerne kostede hver omkring 25.000 kr. De har 3-4 gange været på sommerferie i et lejet sommerhus, som han har betalt. Han har stået for alle udgifter til hus, bil og forsikringer. En overgang havde de oven i købet to biler, som begge blev betalt af ham.

Procedure

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten og har procederet i overensstemmelse hermed.

Landsrettens begrundelse og resultat

Parterne har boet sammen i omkring 35 år. De flyttede sammen, da **Appellant** var omkring 18 år gammel. De har to børn og har begge under størstedelen af samlivet haft arbejdsindtægter, der efter det oplyste ikke størrelsesmæssigt har været væsentligt forskellige.

Parterne er enige om, at alle udgifter vedrørende ejendommen, som **Appelindstævnte** havde erhvervet inden samlivets etablering, har været betalt af ham. Det lægges efter bevisførelsen til grund, at udgifterne til den fælles daglige husholdning og udgifterne til børnene i

alle årene til gengæld i det væsentlige er betalt af [Appellant], og at hun har forestået størstedelen af den daglige husholdning.

Under disse omstændigheder finder landsretten, at [Appellant] gennem deltagelse i parternes fælles udgifter i væsentlig grad har bidraget til, at [Appelindstævnte] hovedsagelig som følge af værdistigningen på familiens bolig har kunnet skabe sig en formue på omkring 1 mio. kr., og at hun har været berettiget til at forudsætte, at hun ved samlivets ophør ikke kom til at stå praktisk talt uden midler. Det tiltrædes derfor, at [Appellant] i forbindelse med samlivsophævelsen har krav på et kompensationsløb.

Ved fastsættelsen af kompensationsbeløbets størrelse lægger landsretten vægt på det meget langvarige samliv, parternes indtægtsforhold under samlivet, og den betydelige forskel i parternes økonomiske forhold ved samlivets ophør. Efter en samlet vurdering fastsættes kompensationsbeløbet herefter til 100.000 kr.

Efter sagens udfald sammenholdt med parternes påstande skal [Appelindstævnte] betale sagsomkostninger for byretten til statskassen og for landsretten til [Appellant].

Sagsomkostningerne for byretten fastsættes til 22.700 kr. Beløbet omfatter 2.700 kr. svarende til retsafgiften af 100.000 kr. og 20.000 kr. til dækning af udgifter til advokatbistand. Udgifterne til syn og skøn og tilstandsrapport skal efter indholdet af skønserklæringen endeligt betales af statskassen.

Sagsomkostningerne for landsretten fastsættes til 17.100 kr. Beløbet omfatter 2.100 kr. til dækning af retsafgiften af et beløb på 75.000 kr. og 15.000 kr. til dækning af udgifter til advokatbistand.

Beløbene til dækning af udgifter til advokatbistand er inkl. moms, da [Appellant] ikke er momsregistreret.

Landsretten har ved fastsættelsen af omkostningsbeløbene lagt vægt på sagens økonomiske værdi og dens omfang for henholdsvis byret og landsret.

Thi kendes for ret:

Appelindstævnte skal til Appellant betale 100.000 kr. med procesrente fra den 16. februar 2010.

I sagsomkostninger for byretten skal Appelindstævnte betale 22.700 kr. til statskassen.

I sagsomkostninger for landsretten skal Appelindstævnte betale 17.100 kr. til Appellant

Det idømte skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Torben Geneser

Bjerg Hansen

Mogens Heinsen